

BALKAN ÜNİVERSİTELERİ BİRLİĞİ'NİN TEMEL TAŞI: BALKAN KÜTÜPHANELER BİRLİĞİ

Stratejik ve jeopolitik konumu itibarıyla 19. Yüzyıla kadar Balkanlar ve Avrupa'nın geniş coğrafyasında Türk'ün varlığında önemli görevler üstlenen Edirne, Balkanların Başkenti olmuştur.

21. yüzyıl ile birlikte gelişen Balkan Ülkelerindeki değişim, özgürlük ve bağımsızlık mücadelesi beraberinde ülke sayılarını da artırmış, sınırların yeniden çizilmesini sağlamıştır.

Bu değişim devletlerin politikasını da etkilemiş ülkelerarası ekonomik, kültürel, eğitim ve spor alanındaki işbirliğinin de gelişmesini sağlamıştır.

Çalışma hayatımda gerek Türk Kütüphaneciler Derneği Edirne Şubesi gerekse Trakya Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı görevlerimde kurmuş olduğum hayallerimden biri de "Balkan Ülkeleri Kütüphaneleri" alanında bir toplantının ve "Balkan Ülkeleri Kütüphaneler Birliği"nin kurulmasını gerçekleştirmekti.

Bu hayalimi gerçekleştirmek için ilk girişimim 1994 yılında olmuştu. 1994 yılında başkanlığını yaptığım Türk Kütüphaneciler Derneği Edirne Şubesi tarafından "Balkan Ülkeleri Kütüphaneleri Sempozyumu" düzenlenmesi fikri ortaya çıkmış ancak uygulamaya

geçememiştir. Çünkü T.C. Kültür Bakanlığı önce toplantı fikrini kabul etmiş ancak tasarruf tedbirlerinden toplantının iptal edilmesini talep etmişti.

Edirne İl Halk Kütüphanesi Müdürlüğünde görevli iken yapmış olduğum bu projenin olumsuzlukla sonuçlanmasına rağmen hayallerimi Trakya Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığında sürdürerek gerçeğe dönüştürme çabalarım sürmüştü.

Nitekim 2007 yılı içinde yapmış olduğumuz yoğun çalışmalar dönemin Rektörü Sayın Prof. Dr. Enver Duran önderliğinde meyvesini almıştı. "Uluslararası Balkan Ülkeleri Kütüphaneler Arası Bilgi-Belge Yönetimi ve İşbirliği Sempozyumu" 5-7 Haziran 2008 tarihleri arasında yoğun katılım ile gerçekleşmişti.

Sempozyumun sonuç bildirgesinde Balkan Kütüphaneleri Birliğinin kurulması kararlaştırılmıştı. Bu sonuç bildirgesi maddesi Rektörlük Makamınca da uygun görülmesiyle "Balkan Kütüphaneler Birliği'nin Çalışma Esasları" yazılmış ve Yükseköğretim Kuruluna 30.12.2008 tarihinde gönderilmişti.

Yükseköğretim Kurulu Trakya Üniversitesi Rektörlüğü'ne gönderdiği 20.03.2009

tarihli yazı ile "Balkan Kütüphaneler Birliği"nin kurulmasının Dış İşleri Bakanlığının da olumlu görüşüyle uygun görül-
düğü belirtilmiştir.

Bu yazının ardından Birliğin kurulması ile ilgili çalışmalara hız verilmiş, birliğin logosu, flaması ve bayrağı yaptırılmıştır.

Hayalsiz hiçbir büyük bir şey yapılamaz gerçeğinden yola çıkarak 1994 yılında kurmuş olduğum bir hayalimin de gerçekleşmesinin önünde hiçbir engel kalmamıştı. Balkan Kütüphaneler Birliği (BLU) 29 Temmuz 2009 tarihinde kuruluşunu gerçekleştirmiş ve Merkez Kütüphane bahçesinde bulunan Türk ve Üniversite Bayrağının yanına dikilen bayrak direğine de BLU bayrağı dönemin Vali ve Rektörü, kurucu üyelerin temsilcileriyle birlikte çekilmişti.

Altı Balkan ülkesinden on kütüphanenin katılımıyla kurulan birliğin birinci genel kurulunun yine bir uluslararası sempozyum ile taçlandırılması için çalışmalar başlatılmıştı.

Bu defa da 21-23 Ekim 2010 tarihleri arasında "Uluslararası Balkan Ülkeleri Arşiv Kaynaklarında Edirne" başlıklı bir sempozyum gerçekleştirilmişti. Sempozyumun son günü yapılan genel kurul sonucunda Ender Bilar tekrar Balkan Ülkeleri Kütüphaneler Birliği Başkanlığına seçilmiş ve yönetim kurulu üyeleri belirlenmişti.

Yapılan genel kurulda, çalışma grupları oluşturulmuş ve her bir çalışma grubu değişik balkan ülkelerinin temsilcilerinden oluşturulmuştu. Çalışma gruplarını belirli aralıklarla toplantılar yaparak raporlar hazırlamaları kararlaştırılmıştı.

Ayrıca genel kurul da alınan karar gereği de birliğin belirli periyodiklerle bir süreli yayının çıkarılması konusunda karar alınmış ve dergini adı belirlenmişti.

Balkan Kütüphaneler Birliğinin kurulması Yükseköğretim Kurulu Başkanlığında tak-

dir görmüş ve TÜBİTAK destekli Avrasya Kütüphaneler Birliğinin kurulması için çalışmalar başlatılmıştı. Dönemin Devlet Bakanı tarafından Balkan Kütüphaneler Birliği'nin kuruluşu hakkında bilgi vermek üzere düzenlenen toplantıya davetli tek konuşmacı olarak katılmış ve yol haritasını belirtmiştim.

Dönemin Rektörü Sayın Prof. Dr. Enver Duran, Genel Sekreteri Sayın Recep Gürkan ve Üniversite Daire Başkanları ile Personelimin büyük emekleri ile kurulan Balkan Kütüphaneler Birliği (BLU), Şubat 2011 tarihinde emekliye ayrılmamdan sonra çalışma esaslarında belirlenen hükümler doğrultusunda çalışmalarını sürdürmemiştir. 27-28 Ekim 2013 tarihinde Kırklareli Üniversitesi ev sahipliğinde bir genel kurul daha yapılmış ancak birlik işlevselliğini sürdürmemiştir. Sadece Balkan Ülkeleri gezilerinde unvanı kullanılmış ve gelişme sağlayamamıştır. Hatta dönemin Edirne Valisi, Rektörü ve Balkan Ülkelerinden gelen konuk rektör ve yöneticileriyle çekilen BLU bayrağı dahi direktten indirilmiştir. Bu BLU bayrağı üniversitenin vizyonunu temsil etmiyor muydu ki, bayrak oradan neden indirildi bilinmez...

Üniversitelerin laboratuvarı, belleği olan kütüphanelerin, Balkan Ülkeleri Üniversiteleri arasındaki bilimsel ve akademik işbirliği ve yönetiminin de temel taşı olduğu bilinmelidir. Nitekim Balkan Kütüphaneler Birliği'nin kurulması Yükseköğretim Kurulu nezdinde de büyük takdir ve ilgi görmesiyle Balkan Üniversiteler Birliği'nin kurulmasının önünü açmıştır. Nitekim 2009 yılında Prof. Dr. Enver Duran, Dünya Üniversiteler Birliğince (İUA) Balkan Üniversiteler Network ağının kurulması için görevlendirilmişti. 30-31 Mart 2018 tarihleri arasında Tetova Üniversitesinde düzenlenen 4. Balkan Üniversiteler Birliği Toplantısında

da Enver Duran Balkan Üniversiteler Birliği'nin Onursal Başkanı olarak kabul edilmişti.

Balkan Üniversiteler Birliği, Trakya Üniversitesi'nin öncülüğünde 21 Nisan 2014 tarihinde kurulmuştur. Bugün Üniversite Merkez Kütüphanesinde "Balkan Kütüphaneler Birliği"nin kuruluşu ile ilgili hiçbir bir bilgi tabelası yoktur ama "Balkan Üniversiteler Birliği"nin kuruluşu ile ilgili bir bilgi tabelası vardır.

Üniversite'nin Karaağaç Yerleşkesinde 8 Mayıs 2024 tarihinde açılan Balkan Üniversiteler Birliği Müzesi, Balkan Kütüphaneler Birliği'nin kurulmasının getirdiği vizyonun bir devamı değil midir? Balkan Kütüphaneler Birliği, Edirne'den Balkanlara açılan Bilgi Köprüsüdür.

Bugün çok mutluyum çünkü, Trakya Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanı Sayın Prof. Dr. Nurten Çetin'in çabalarıyla 2008 yılında birincisi yapılan ve Balkan Kütüphaneler Birliği'nin temel taşı olan "Uluslararası Balkan Ülkeleri Kütüphaneleri Arası Bilgi-Belge Yönetimi ve İşbirliği Sempozyumu"nun ikincisi 9-11 Mayıs 2024 tarihleri arasında yapılıyor. Umut ediyorum ki, bugün 9 Balkan Ülkesinden 53 üyenin var olduğu Balkan Kütüphaneler Birliği'nin tekrar ayağa kaldırılması, bayrağın üniversitemiz de dalgalanmasıdır.

2008 yılında düzenlediğimiz sempozyumun 14 yıl sonra tekrar gerçekleşmesini sağlayan Rektör Sayın Prof. Dr. Erhan Tabakoğlu ve Daire Başkan Vekili Prof. Dr. Nurten Çetin ile değerli personelini içtenlikle kutluyorum. Oturum Başkanı olarak görev yapacağım sempozyuma katılan tüm katılımcılara başarılar diliyorum.

Şimdi, Yeni hayallerimi hayata gerçekleştirme zamanı, tarih 12 Mayıs...

futur

simon t.